

رهبر انقلاب در دیدار تعدادی از مسئولان سازمان تبلیغات اسلامی:

ملاحظه و رعایت اقتضائات کار فرهنگی – تبلیغی، راهبردی ضروری و همیشگی است

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری: رهبر معظم انقلاب اسلامی ظهر دیروز در دیدار رئیس و جمعی از مدیران سازمان تبلیغات اسلامی و حوزه هنری، تولید و ارائه محصولات فاخر مبتنی بر فکر نو و درنظرگرفتن اقتضائات اجتماعی و فرهنگی تبلیغ را در عین خشیت کامل از پروردگار، دو وظیفه مهم دستگاه‌های فرهنگی تبلیغاتی خواندند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای ضمن قدردانی از اقدامات خوبی که در سازمان تبلیغات اسلامی انجام گرفته است، با استناد به آیات قرآنی، خشیت از پروردگار به معنای «ملاحظه، رعایت و مراقبت» را راهبرد ضروری و همیشگی فعالان عرصه فرهنگ و تبلیغ دانستند و افزودند: دستگاه‌ها و عناصر فرهنگی– تبلیغی باید کاملا مراقب باشند که حرف خدا در هیچ شرایطی زمین نماند و در این زمینه نباید از جنجال و هوچی‌گری و اتهامات ترسید. ایشان توجه به اقتضائات اجتماعی در تبلیغ را نادیده‌گرفتن خشیت الهی دانستند و گفتند: کارهای فرهنگی لوازمی دارد که باید به آنها توجه کامل

کرد. ایشان توجه به لسان قوم را در فعالیت‌های فرهنگی– تبلیغاتی از جمله این اقتضائات برشمردند و گفتند: زبان ارتباطگرفتن با یک جوان و نوجوان با زبان حرف‌زدن با یک غافل جاهل یا معاند فرق می‌کند همچنان که باید زبان و لسان صحبت و تبلیغ در کشورهای دیگر با کار فرهنگی–تبلیغی در داخل از جمله در مجموعه‌های انقلابی تفاوت داشته باشد.

رهبر انقلاب اسلامی بازار فکر و محصولات نو در داخل و خارج را پررونق خواندند و گفتند: با تولید فکر، نو، فراوری آنها و تبدیلیشان به محصولات فاخر دارای بسته‌بندی خوب، در این بازار پرشمتری فعال شوید.

ایشان با ابراز ناخرسندی از کم‌کاری در این عرصه گفتند: سازمان تبلیغات و حوزه هنری در عرصه‌های مختلف، کار خوب زیاد کرده‌اند اما نه به اندازه عمر حدودا ۴۰ سال خود، بنابراین باید کار و تلاش را مضاعف کرد.

اهمیت‌دادن به نیروی انسانی زنده به عنوان محور اساسی مجموعه‌های فرهنگی، حفظ نیروهای خوب سازمان تبلیغات در همه رشته‌ها، مراقبت از

نیروها و مواظبت در زمینه آفات برون‌سپاری کارهای فرهنگی تبلیغاتی، چهار نکته دیگر رهبر انقلاب در این دیدار بود. ایشان در این زمینه گفتند: البته باید از ظرفیت‌های مردمی جداکتر استفاده را کرد که در این زمینه جشنواره عمار نمونه خوبی است. حفظ شادابی، سرزندگی، خوشحالی و خشنودی مردم از دیگر نکاتی بود که ایشان به عنوان یکی از وظایف مهم دستگاه‌های فرهنگی تبلیغاتی بیان کردند.

رهبر انقلاب در تشریح بیشتر ابعاد و اهمیت این موضوع گفتند: البته اگر وضع اقتصاد و زندگی مردم بهتر شود شادابی و خشنودی آنها تا حدودی تأمین می‌شود اما جدا از این مسئله هم می‌توان با مشارکت خود مردم، کارهای متنوع، شیرین و سرزنده‌ای انجام داد.

بخش آخر سخنان حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار حاوی چند توصیه از جمله پرهیز از جناح‌گرایی بود. ایشان گفتند: در کل کشور به اتحاد کلمه و همدلی نیاز داریم چه برسد به مجموعه‌های انقلابی که باید کاملا از

«شرق» در گفت‌وگو با جلال میرزایی فضای سیاسی فعلی و تحركات اخیر رئیس‌جمهور سابق را بررسی می‌کند

حسن روحانی می‌خواهد نقش هاشمی را ایفا کند

دامن‌زدن به ناامیدی و قطع هرگونه تلاش دلسوزانه راهکار نیست. باید از یک موضع واقع‌بینانه برای ترمیم وجهه جمهوری اسلامی ایران در سطح مجامع جهانی استفاده کرد

عبدالرحمن فتح‌اللهی: طی هفته‌های اخیر تحركات حسن روحانی به قدری جدی شده است که برخی زمزمه تلاش‌های رئیس‌جمهور سابق برای حضور در انتخابات مجلس دوازدهم را جدی می‌دانند. دراین راستا وب‌سایت رسمی حسن روحانی به طور آزمایشی آغاز به کار کرد. راه‌اندازی این سایت از جنبه‌های مختلف می‌تواند اهمیت داشته باشد تا جایی که برخی روی گزاره «رسانه حسن روحانی در عمق استراتژیک نظام سیاسی» مانور داده‌اند و معتقدند حالا اعتدال گرایان، به دنبال احیای کلید «تدبیر و امید» با هدف ایجاد صدای متفاوتی هستند تا زمان و مردم فرصت مرور دستاوردهای یکی از مهم‌ترین انتخاب‌هایشان در انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۳۹۴ را به دست بیاورند. این امر می‌تواند در کشاکش برخی مناسبات غیردوستانه، روزنه‌های امید راه سوم یعنی میانه‌روی مبتنی بر عقلانیت جمعی را نمایندگی کند. ازاین‌رو وب‌سایتی تحت نام حسن روحانی قرار است بخشی مهمی از پیرواک چنین حرکتی را نمایندگی کند. البته ازاین منظر تقلیل راه‌اندازی چنین وب‌سایتی به انتخابات مجلس آینده اشتباه است اما پیش از آن هم حسن روحانی ششم دی ماه با جمعی از استانداران دولت‌های یازدهم و دوازدهم دیدار و گفت‌وگو کرد و در آن نشست به بیان برخی نکات مهم روز پرداخت. اما این دست اقدامات در سایه تحولات چهار ماه گذشته چه معنایی می‌دهد و اساسا فضای متفاوت کنونی که رنگ و بوی رادیکالیسم به خود گرفته چگونه می‌تواند به دیالکتیک و ارتباطی منجر شود. این سؤالی است که «شرق» پاسخش را در گفت‌وگو با جلال میرزایی پی گرفته است. این نماینده ادوار مجلس که ریاست کمیته سیاسی فراکسیون امید مجلس دهم را بر عهده داشت، همواره در تحلیل‌ها و ارزیابی‌های خود قرابت خاصی با دولت روحانی دارد. به همین دلیل سعی شده است از منظر و نگاه او اقدامات و تصمیمات اخیر رئیس‌جمهور سابق و میزان پذیرش آن در فضای فعلی ارزیابی شود.

هشت سال به دنبال مسموم‌کردن فضای سیاسی در زمان حیات دولت‌های یازدهم و دوازدهم بود و اکنون همین جریان با این کارنامه نه چندان مناسب در همه زمینه‌ها و امور مردم کار را به جایی رسانده که مردم در تأمین اولیه‌تیر نیازهایشان درمانده‌اند، خود به خود زمینه برای بازگشت افرادی که طی یک سال و نیم گذشته در حاشیه قرار داشتند، فراهم خواهد شد.

♦ **با این اوصاف به نظرتان حسن روحانی زمان مناسبی را برای بازگشت انتخاب کرده است. چون تحولات چهار ماه گذشته فضای حساسی را در داخل کشور شکل داده تا جایی که اتمسفر سیاسی و اجتماعی فعلی ایران تقریبا به هیچ برهه‌ای قابل قیاس نیست؟**

اتفاقا چون تحولات چهار ماه گذشته فضای حساسی را در حوزه سیاسی و اجتماعی کشور شکل داده است، جا دارد برخی افراد که نگاه خیرخواهانه دارند و با مشی اعتدالی به دنبال برون‌رفت کشور از مشکلات فعلی هستند، دوباره به عرصه تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی بازگردند. به همین دلیل اصرار دارم کسانی چون آقای روحانی نقش پررنگ‌تری را در کشور ایفا کنند که فضا به سمت ثبات حرکت کند، نه اینکه نهایتا ما شاهد شکل‌گیری وضعیتی غیرقابل کنترل و غیر قابل مهار باشیم.

♦ **حتی اگر گفته شما را درست بدانیم...**

چرا تشکیک می‌کنید؟

♦ **شرح چرایی تشکیک من در این مقال و گفت‌وگو با شما نمی‌گنجد؛ به سؤال قبل بازگردم. حتی اگر گفته شما را درست بدانیم اصلا مجال و فرصتی برای بازگشت به روحانی داده می‌شود؟ چون همین جریان یک‌دست‌شده قدرت اجرایی اگرچه احیانا کارنامه غیرقابل دفاعی را در همه زمینه‌ها دارد، اما همچنان حساسیت به مراتب بالاتری از گذشته نسبت به دولت‌های یازدهم و دوازدهم، شخص حسن روحانی، محمدجواد ظریف، برجام، مذاکرات هسته‌ای و... دارند. پس در کمال احترام نگاه شما قدری خوش‌خیالی نیست؟**

سؤال بسیار خوبی را پرسیدید؛ چون اتفاقا جواب آن تنها به آقای روحانی محدود نمی‌شود. افزون بر ایشان (روحانی) ما باید دایره این سؤال شما را به کسانی مانند ناطق‌نوری، لاریجانی، سیدمحمد خاتمی، محمدجواد ظریف، عارف، جهانگیری و... هم تعمیم دهیم؛ اما اینجا نکته و در واقع مشکل اساسی برای این افراد در ۱۷ ماهی که از عمر دولت سیزدهم می‌گذرد، ناظر به تنگ‌نظری یا مخالفت برخی جریان‌ها به‌خصوص قدرت یک‌دست‌شده با بازگشت این افراد به عرصه سیاسی و اجتماعی نیست.

♦ **پس مشکل کجاست؟**

مشکل جدی این چهره‌ها کم‌رنگ‌شدن و به نحوی می‌توان گفت فقدان پایگاه اجتماعی سابق‌شان بوده است؛ چون اوج‌گیری مشکلات در همه زمینه‌ها به‌ویژه در حوزه اقتصادی و معیشتی، فضایی را از اواخر سال ۹۷، ذیل پررنگ‌شدن تأثیرات مخرب تحریم‌های دونالد ترامپ و آغاز سیاست فشار حداکثری، شکل داد که عملا بخش درخور توجهی از جامعه از این افراد روی‌گردان شدند. این روند به سال‌های ۹۹، ۹۸ و ۱۴۰۰ کم‌شده شد و در این مدت جریان مقابل هم با تخریب، توهین و تحقیر در تلاش بود یک شکاف گسترده را بین مردم با این افراد شکل دهد. به گونه‌ای که تقریبا پایگاه اجتماعی جریان میانه‌رو، مستقلین و اصلاح‌طلبان از بین رفت. البته جریانی که امروز قدرت را در دست دارد، سعی داشت فضا به قدری رادیکال شود که این افراد از روحانی تا خاتمی، لاریجانی، ظریف، جهانگیری و... دیگر قدر به ترمیم پایگاه اجتماعی سابق خود در جامعه نباشند و یک گسست همیشگی و بازگشت‌ناپذیر بین مردم و این چهره‌ها شکل بگیرد.

♦ **و اکنون اعتقاد دارید که روحانی، لاریجانی، عارف، ظریف، خاتمی، جهانگیری و... توانسته‌اند پایگاه اجتماعی خود را ترمیم کنند؟**

تا حدودی بله.

♦ **آن وقت چطور؟**

به نظر من هوشمندی این افراد این بود که بعد از روی کار آمدن رئیس و در ۱۷ ماه گذشته یک سکوت سیاسی را بر پیش گرفتند و دست به موضوع‌گیری نزنند که متهم به تخریب، کارشکنی و فضاسازی منفی علیه دولت سیزدهم نشوند و منتظر مانندند که در عمل کارنامه این دولت و قدرت یک‌دست‌شده چه خواهد بود؟ اکنون که ۱۷ ماه از پروسه یا پروژه یک‌دست‌سازی قدرت اجرایی می‌گذرد و امور بسیاری از کشور به مشکل رسیده است، مردم با مقایسه این ۱۷ ماه با دوران قبل می‌توانند تشخیص دهند روحانی، ظریف، جهانگیری، عارف، خاتمی، لاریجانی و... در کجای سپهر سیاسی ایران قرار دارند؛ چون مردم با چشم خود می‌بینند دولتی که با حمایت گسترده و بی‌سابقه تمام جریان‌های اصولگرا و هم‌راهی همه‌جانبه ارگان‌ها و سازمان‌ها به قدرت رسید و در طول ۱۷ ماه گذشته همه‌گونه حمایت سیاسی و رسانه‌ای از این دولت شکل گرفته؛ اما این عملکرد را از خود بر جای گذاشته‌است، خودبه‌خود زمینه را به سمتی پیش

افتادن در دام نخله‌های گوناگون فکری و جناح‌گرایی پرهیز کنند. خودداری از کارهای صرفا ویتربینی و شکلی و مراقبت از تولید آثار خنثی و بدون جهت‌گیری صحیح توصیه‌های دیگر رهبر انقلاب به رئیس و تعدادی از مدیران سازمان تبلیغات اسلامی و حوزه هنری بود.

رئیس سازمان تبلیغات اسلامی هم در این دیدار، از فعالیت‌ها گزارش داد. حجت‌الاسلام قمی گفت: جوان‌گرایی، پرورش نیرو و جهاد تبیین را جدی گرفته و در اولویت قرار داده‌ایم و سعی داریم به سهم خودمان به تأمین نیازهای فرهنگی جامعه کمک کنیم، البته در برخی زمینه‌ها همچنان ضعف داریم.

آقای دادمان رئیس حوزه هنری هم در گزارش کوتاهی گفت: مسیر رشد حوزه در زمینه ادبیات و کتاب را ادامه داده‌ایم اما سعی کرده‌ایم در دیگر زمینه‌های فرهنگی، هنری و رسانه‌ای هم با تکیه بر ظرفیت درخشان جوانان همه مناطق کشور فعال باشیم.

من معتقد نیستم که دوقطبی درون‌ساختاری اصولگرایان و قدرت یک‌دست‌شده مانعی برای شنیده‌شدن مواضع آقای روحانی باشد. دوقطبی مهم‌تر و کلی‌تر یعنی دوقطبی تندرخوا و اپوزیسیون عامل اصلی است.

♦ **ناگفته نماند که موضع‌گیری‌های اخیر روحانی جای مناقشه دارد؛ چراکه برخی معتقدند در دیدار پنجم دی رئیس‌جمهور سابق با استانداران دولت‌های یازدهم و دوازدهم، روحانی تنها به دفاع از عملکرد خود و لزوم احیای برجام برای برون‌رفت کشور از این وضعیت پرداخت و اشاره‌ای به مسائل اخیر کشور نکرد.**

اگر منظورتان از نوع اشاره آن چیزی است که افرادی مانند آقای عبدالله نوری و انصاری‌راد به آن پرداخته‌اند، به نظر من اکنون نمی‌تواند راهکار باشد. با وجود احترامی که برای این افراد دارم؛ ولی از چهار ماه پیش تا به اکنون روی سه موضوع مهم لزوم گفت‌وگو، ضرورت اصلاحات و نفی خشونت تأکید داشته‌ام. اتفاقا دیدم که روزنامه «شرق» درباره این سه مسئله هم مطالب خوبی را منتشر کرد که جای کار بیشتر هم دارد؛ چون با توجه به هزینه‌هایی که ایجاد ناامیدی و نیز براندازی می‌تواند برای کشور به دنبال داشته باشد، باید مدام بر این موضوعات تکیه کرد. در این زمینه باید دید که نخبان و چهره‌های کلیدی مانند روحانی، خاتمی، ناطق‌نوری، جهانگیری، ظریف، لاریجانی و عارف در کنار برخی افراد صاحب‌قلم مانند آقای عبیدی، زیدآبادی، تاجیک، سریع‌القلم، جلایی‌پور و بسیاری دیگر از فعالان مطبوعاتی کشور و چهره‌های دانشگاهی می‌توانند مسیری برای دیالوگ با جامعه باز کنند و جامعه را به این اقناع برسانند که اصلاحات از درون و استفاده از مکانیسم دموکراسی و رجوع به صندوق رأی بهترین و درعین حال کم‌هزینه‌ترین راه برای تحقق اهداف و برون‌رفت کشور از این وضعیت است و اتفاقا در این شرایط اساسا نمی‌توان نگاهی احساسی و آرمان‌گرایانه داشت؛ چراکه واقعا همه طیف‌ها و جریانات می‌دانند که فضا و امکانات برای تغییر بسیار محدودتر از گذشته است. مشکلات بسیار زیادی در همه عرصه‌ها پیش‌رو است و راه‌حل‌های اندکی هم برای آن وجود دارد، بنابراین یک جریان عقلانی و قطعا باتجربه باید میانه کار را بگیرد. پس اگر آقای روحانی در دیدار با استانداران دولت خود اشاره‌ای به تحولات چهار ماه اخیر نکرده است، چندان دیر نیست. هر زمان می‌توان به این مسائل پرداخت؛ ولی زمان و نوع ورود اهمیت دارد. آقای روحانی می‌داند در چه زمانی چه چیزی را بگوید. شما در حوزه دیپلماسی و سیاست خارجی صاحب‌قلم هستید و می‌دانید ما در چه وضعیت حساسی قرار داریم. بسیاری از تحلیلگران تأکید دارند اتفاقات چهار ماه اخیر وجهه و اعتبار جمهوری اسلامی ایران را در سطح منطقه و جهان به‌شدت تحت تأثیر قرار داده است. ما اکنون با یک انسداد در حوزه دیپلماسی مواجه هستیم؛ وضعیت داخل هم که نیازی به بازگ کردن ندارد؛ بنابراین دامن‌زدن به ناامیدی و قطع هرگونه تلاش دلسوزانه راهکار نیست. باید از یک موضع واقع‌بینانه و برای ترمیم وجهه جمهوری اسلامی ایران در سطح مجامع جهانی استفاده کرد. این کار بسیار سخت است، می‌دانم؛ اما هیچ راه دیگری وجود ندارد. باید اصلاحات جدی، لزوم گفت‌وگو و نفی خشونت محقق شود. اگر این اتفاقات روی دهد، حتی زمینه برای بازگشت این افراد دلسوز مانند روحانی به بدنه قدرت وجود دارد.

♦ **منظورتان اخبار اخیر در خصوص احتمال حضور حسن روحانی در انتخابات مجلس دوازدهم است؟**

♦ **ولی محمود واعظی در مصاحبه‌ای که چند روز پیش انجام داد، اساسا این مسئله را تکذیب کرد.**

من آن مصاحبه را خوانده‌ام. آقای واعظی عنوان داشت که تاکنون این فعالیت انتخاباتی وجود نداشته است، اما جمله او به معنای آن نیست که ظرف ماه‌های آینده یا سال پیش‌رو حسن روحانی با برخی اعضای دولتش ورودی به انتخابات مجلس دوازدهم نداشته باشند.

♦ **قدری پذیرش این گزاره برای من سخت است. چون نمی‌توان قبول کرد که یک رئیس‌جمهور بخواهد نماینده مجلس باشد. البته بنایی به تحقیر کرسی نمایندگی مجلس ندارم. اما به باور شما روحانی به کرسی ریاست مجلس قناعت خواهد کرد. چون من در یک صورت این احتمال را می‌دهم که حسن روحانی خود را برای ریاست مجلس دوازدهم آماده کند؟**

اول اینکه قطعا هر پستی، چه ریاست‌جمهوری، چه نمایندگی مجلس و... به اندازه خود اهمیت دارند. بنابراین نباید این‌گونه تصور کرد که یک فرد چون یک رئیس‌جمهور بوده به دیده تحقیر به کرسی نمایندگی مجلس می‌نگرد و حاضر به نشستن بر آن نیست، کما اینکه ما پیش‌تر دیدیم مرحوم هاشمی‌رفسنجانی هم بعد از دوران ریاست‌جمهوری وارد انتخابات مجلس شد و... .

♦ **که البته هیچ‌گاه بر کرسی نمایندگی مجلس ششم نشست.** تفاوتی در اصل موضوع نمی‌کند. به هر حال مرحوم هاشمی بعد از ریاست‌جمهوری وارد انتخابات مجلس شدند. اما درخصوص چرایی مخالفتم با اینکه چرا روحانی بسیار بعید است بخواهد به دنبال کرسی نمایندگی مجلس باشد، بر این واقعیت تأکید دارم که شرایط حال حاضر حسن روحانی متفاوت از افرادی چون مرحوم هاشمی‌رفسنجانی و حتی احمدی‌نژاد است. احمدی‌نژاد هنوز در بخشی از قدرت یعنی مجمع تشخیص مصلحت نظام حضور دارد و مرحوم هاشمی نیز به تلاوب دوره‌ها، هم در مجمع تشخیص مصلحت نظام بودند و هم در خبرگان و... به همین دلیل نیازی به حضور در انتخابات مجلس احساس نمی‌کردند. اما آقای روحانی اکنون در هیچ مجمع، نهاد، ارگان و سازمانی حضور ندارد. بنابراین بی‌میل نیست که بخواهد در انتخابات مجلس دوازدهم حضور پیدا کند.

♦ **مشابه این وضعیت که برای آقای خاتمی هم وجود دارد. چرا ایشان چنین نگاهی ندارند؟**

اولا اینکه ایشان با محدودیت مواجه‌اند. در ثانی روحانی صیغه‌ای شبیه به مرحوم هاشمی دارد.

♦ **چه صیغه‌ای؟ پارلمنتاریستی؟ در اینکه روحانی با حضوری ۲۰ ساله (از سال ۱۳۵۹ تا ۱۳۷۹) در مجلس، تعلق خاطر جدی به پارلمان و پارلمنتاریسم دارد، جای بحث نیست، اما روند کنونی اجازه ورود او را به انتخابات می‌دهد؟**

اتفاقا به دلایلی که قبل‌تر اشاره کردم نهایتا این فضا داده خواهد شد.

ادامه در صفحه ۱۰